

Cum vad anul 2025 avocații considerați *Leading Lawyers* în M&A de către ghidurile juridice internaționale | Azi, de vorba cu Horea Popescu, Managing Partner CMS România și Head of CEE Corporate M&A: După o perioadă de expectativă alimentată de alegeri, lucrurile reintra în normal, există dorința de a investi. Investitorii care intra pe piața sunt strategici; vor fi cel puțin trei exituri semnificative în perioada următoare

Piața de fuziuni și achiziții (M&A) din România a înregistrat o activitate robustă în 2024, pe fondul unei redresări la nivel european, fiind a fost a doua cea mai activă jurisdicție din regiune, cu 187 de tranzacții. Concluziile raportului [CMS Emerging Europe M&A 2024/25](#), publicat în colaborare cu EMIS, arată că piața de tranzacții din Europa emergentă este rezilientă, activitatea ajungând la cele mai ridicate niveluri în 2018 și până acum. Încrederea pieței a fost consolidată de îmbunătățirea condițiilor economice și de un sentiment sporit de stabilitate, deoarece inflația continuă să scadă, iar bancile centrale anticipează cu precauție noi reduceri ale ratelor dobânzilor. În ceea ce privește România, mai arată raportul, companiile locale din sectoarele industriale și de producție, în mod special, folosesc achiziții pentru a intra pe noi piețe geografice, își diversifică liniile de produse și își îmbunătățesc capacitățile tehnologice.

Ce se va întâmpla anul acesta? Care sunt așteptările mediului de afaceri și încotro va merge piața de M&A? Analizii *Mergermarket* susțin că economia europeană slabă va stimula activitatea de M&A în următoarele luni, companiile europene urmând să recurgă la fuziuni și achiziții pentru a se dezvolta în EMEA și în afara acesteia, în timp ce cumpărătorii din străinătate - atât corporații, cât și sponsori financiari - continuă să caute chilipiruri.

În acest context, publicația noastră a adresat un set de întrebări avocaților considerați de ghidurile juridice internaționale drept *Leading Lawyers* în practica de M&A, referitoare la activitatea din 2024 și proiecțiile acestora pentru anul în curs. *BizLawyer* a încercat să afle care este pulsul pieței de M&A, ce tip de investitori au fost și rămân interesați de proiecte în România și de ce tranzacțiile devin mai puțin transparente.

Avocații cu o practică recunoscută de ghidurile juridice internaționale au fost solicitați să spună cum ar caracteriza piața tranzacțiilor și care ar fi tendințele actuale, dar și care vor fi factorii care ar urma să aibă impact asupra evaluărilor, negocierilor și activității de M&A, în general. Am vrut să știm de ce mai pica uneori deal-urile, cu referiri la durata medie a unei tranzacții. De asemenea, am fost interesați să aflăm care vor fi sectoarele cele mai interesante pentru investitori, domeniile care vor genera cele mai multe tranzacții în 2025.

Nu am ocolit nici motivele de îngrijorare ale perioadei în privința activității din această arie de practică și am "scanat" împreună cu interlocutorii noștri marile provocări ale anului viitor, cu accent pe ceea ce va avea un rol important în tranzacțiile viitoare.

Deschidem această serie cu [Horea Popescu](#), *Managing Partner CMS România și Head of CEE Corporate M&A*, unul dintre avocații cu o mare expunere pe proiecte complexe, care are o viziune de ansamblu asupra pieței regionale grație poziției pe care o ocupă în cadrul firmei de avocați. Evidențiat de ghidurile juridice internaționale pe prima bandă a performanței profesionale – *Band 1* în *Chambers Europe* și *Leading Partner* în *Legal 500* –

Horea Popescu are peste 20 de ani de experiență și a fost implicat în unele dintre cele mai mari și mai sofisticate tranzacții multi-jurisdicționale corporative și de M&A din România și din regiunea CEE, oferind consultanța atât clienților locali, cât și internaționali.

Citește și

[→ \(VIDEO\) INTERVIURI ESENȚIALE | Horea Popescu, Managing Partner CMS România: “Am avut privilegiul de a fi implicați în câteva dintre tranzacțiile esențiale din economie. Cifrele arata foarte bine, am învățat ce trebuie sa facem pentru a merge odata cu curentul, dar și împotriva acestuia, când este cazul”](#)

Stabilitate și reticența pe piața de M&A

Nivelul tranzacțiilor în România a ramas unul foarte bun în ultimii trei ani și piața a fost stabila, a subliniat **Horea Popescu** în discuția cu redactorii *BizLawyer*, chiar daca, în a doua parte a anului trecut, s-a simțit o oarecare reticența în a demara investiții noi sau a finaliza tranzacțiile în curs, din cauza perioadei electorale. ”Doua cuvinte cheie ar descrie piața de M&A, în 2024: stabilitate, dar și reticența. Și ma bazez aici și pe raportul nostru *Emerging Europe M&A Report*, care a aparut recent și în care notam faptul ca numarul de tranzacții în România a ramas relativ stabil, valoarea scăzând în schimb destul de mult. A fost o mica scadere - de la 199 la 187 de tranzacții – dar, oricum, nivelul tranzacțiilor în România în ultimii trei ani a ramas impresionant și piața a fost, dupa cum spuneam, stabila”, a menționat coordonatorul practicii de Corporate M&A din regiunea CEE de la CMS.

El spune ca, în 2023, a fost un vârf al valorii tranzacțiilor pe piața locala, volumele ramânând constante și, în comparație cu acel an, 2024 a parut mai puțin performant. “Tranzacții mari, semnificative, nu sunt în fiecare an. Aș spune ca valoarea tranzacțiilor a scăzut, per total, anul trecut, pentru ca nu au mai fost mega-deal-uri precum *preluarea rețelei Profi de catre Ahold Delhaize*, care sa ridice valoarea totala. Dar aceste tranzacții nu se întâmpla în fiecare an și nu exista motive de îngrijorare”, a adaugat **Horea Popescu**.

Anul trecut, conform studiului, valoarea tranzacțiilor în România a fost de aproape 2,6 miliarde de euro.

Liderul practicii de Corporate/M&A la nivelul CEE spune ca, în general, tranzacțiile în care investitorii straini achiziționeaza sau vând societăți din România au fost cele care au dominat piața pâna acum. “Domeniile de interes au ramas energia și utilitățile. Și nu ma refer aici doar prin prisma *tranzacției prin care PPC a preluat de la EVERYO portofoliul de 629 MW de energie regenerabila*, au fost și multe alte tranzacții, mai ales în domeniul energiei regenerabile”, a explicat **Horea Popescu**.

Reamintim ca *CMS a fost alaturi de PPC în încheierea unui acord strategic cu MYTILINEOS Energy & Metals* (actuala Metlen) pentru dezvoltarea unui portofoliu de proiecte fotovoltaice de pâna la 2GW, în patru țari, avocații **Horea Popescu** și **Mircea Moraru** coordonând echipa internaționala care a asistat compania elena de utilitati electrice pe parcursul acestei proiect complex. Biroul CMS din București a asistat, anul trecut, și compania *Nala Renewables la achiziția unui portofoliu de proiecte eoliene de 99,2 MW în România*, echipa multidisciplinara fiind condusa de **Ramona Dulamea** (Energy Counsel), sub supravegherea **Variniei Radu** (Energy Partner). Tot anul trecut, avocații *CMS au asistat Entek Elektrik Üretim la achiziția unui proiect fotovoltaic de 214,26 MWdc* în curs de dezvoltare în România, PPC în achiziția unui parc eolian operațional de 84 MW de la Lukoil, dar și *grupul Iberdrola în vânzarea activelor sale eoliene din România*. Iar anul acesta, *CMS a asistat DRI, subsidiara*

[Grupului DTEK](#), care dezvoltă proiecte de energie regenerabilă în UE, cu privire la cele mai mari acorduri de achiziție directă de energie încheiate în România, cu OMV Petrom.

“Nu pot să nu amintesc și domeniul financiar-bancar, în care, pe lângă tranzacția fanion a anului trecut, prin care OTP Group a vândut OTP Bank România către Banca Transilvania ([CMS a asistat vânzătorul, N.R.](#)) au existat recent și cele prin care First Bank a fost achiziționată de către grupul Intesa, în 2023, preluarea Alpha Bank România SA de către UniCredit SpA, precum și achiziția unui portofoliu de credite performante de retail al Alior Bank de către Patria Bank S.A., tranzacții ale caror closing a fost în 2024”, a menționat avocatul interviuat de **BizLawyer**.

Horea Popescu spune că și *Real Estate* rămâne un domeniu de interes după ce, anul trecut, au existat multe tranzacții pe piața locală. “Noi am încheiat două tranzacții chiar la începutul acestei an și cred că va rămâne de interes și în viitor. Pare a fi un interes mai scăzut în domeniul de *Producție*, unde nu am văzut atât de multe tranzacții semnificative”, a explicat avocatul CMS.

În principal, investitorii care intră pe piața sunt strategici, spune **Horea Popescu**. “În ultimul timp, am văzut, mai ales pe partea de achiziții, fonduri de investiții locale sau regionale care fac investiții mai mici. Când de curând va fi [exit-ul unui fond de investiții mare din Regina Maria](#) și știu cel puțin alte două exituri semnificative care se vor întâmpla în anul acesta”, a adăugat interlocutorul publicației noastre.

Timp mai mare pentru finalizarea tranzacțiilor. Care sunt motivele

Managing Partner-ul CMS România a indicat un timp mai mare pentru finalizarea tranzacțiilor, situație care a avut la baza trei motive: “În primul rând, lumea a intrat în expectativă și a vrut să aștepte rezultatul alegerilor; s-a simțit mai puțin pentru tranzacțiile aflate deja în desfășurare, și mai acut când a fost vorba de a începe un proces nou de achiziție. Pe de altă parte, în domeniul energiei regenerabile, unde s-au făcut foarte multe tranzacții în ultimii ani, a scăzut interesul cumpărătorilor. S-au finalizat multe proiecte în ultimii doi-trei ani, iar acum, de la faza de proiect, se trece la fazele ulterioare: de dezvoltare, de finalizare a construcțiilor. Dintr-o piață a vânzătorilor, așa cum era acum 2-3 ani, s-a transformat într-una a cumpărătorilor, care au devenit mult mai selectivi. Nu în ultimul rând, obținerea aprobărilor de la Comisia pentru examinarea investițiilor straine directe durează mai mult decât de obicei. O aprobare se întinde chiar pe o perioadă de 3-4 luni în anumite cazuri, iar spre sfârșit de an, după alegeri, formarea noii comisii a durat aproape două luni, ceea ce a dus la întârzierea emiterii aprobărilor necesare. Ca urmare a acestei întârzieri, și termenele pentru finalizarea tranzacțiilor au fost prelungite”, a explicat **Horea Popescu**.

Concluziile studiului [Emerging Europe M&A Report](#), realizat de CMS și EMIS, arată un optimism al investitorilor pentru anul în curs, pe care avocatul interviuat de **BizLawyer** îl confirmă.

El spune că a avut un sentiment de ușurare după alegerile din toamna când, după o perioadă de expectativă, a simțit că lumea a reînceput să fie mult mai activă, chiar dacă urmează o altă rundă electorală în mai. “Există dorința de a investi, anul acesta”, afirmă **Horea Popescu**, care dă ca exemplu activitatea intensă a firmei CMS în luna ianuarie, teoretic o perioadă mai liniștită după apogeul din decembrie. “Noi am finalizat cinci tranzacții, de dimensiuni mari, ceea ce s-a întâmplat destul de rar în prima lună a anului. Am asistat patru tranzacții din domeniile *Renewables* și *Real estate* pe care le-am finalizat în ultimele săptămâni, ceea ce e neașteptat și arată că lumea vrea în continuare să achiziționeze, să finalizeze tranzacții în România”, a explicat **Horea Popescu**.

Avocatul spune că nu vede motive semnificative de îngrijorare, în afara celor menționate anterior, decât în situația în care, ca urmare a problemelor macroeconomice existente, țara noastră ar fi retrogradată de agențiile de rating,

ceea ce ar face ca investitorii straini sa aiba dubii mai mari referitoare la investițiile în România.